

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§.2. Collegerunt ergo Pontifices & Pharisæi &c. Pessima nequitia, quæ potuit inueniri, fuit illa, in quam illi delapsi sunt, dum concilium conuocant, quo Deum interficiant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

nibus prodit & nasciente ut filius huius proprius, illa sententia. *Expedit vobis, ut unus morietur homo &c.* Et illico celum peti, & nobis ibidem illud ipsum ostendit decretum proprietatis ve- ræ cœlestibus; nempe quod sanctum sit iustum, misericors; Deiisque gloria; convenientissimum:

Hoc autem à semetipso non dixit, sed cum esset Pon-

tifer &c.

VII. Propositus Deus Iob viunionem quandam quasi impossibilem: atque illi: eia Iob, qui tantum admirabit te extollis, experiamur virum coniungere va- liter stel- las septem illas stellas Pleiadas, sic ut vna alte- las con- ri, atque inter se connectantur? Numquid con- junxit sua tunctio- nes? Non potest Domine mihi: non enim vites meæ ad cæ- lum usque pertingunt, nec manus mihi est,

Iob. 32.31 Job. 1.16 qua stellas istas colligam comprimam & con- iungam? Illud autem efficiam ego, inquit

Deus, non mulum efficies tu Domine: iam enim tuus te vidit charissimus discipulus Ioannes habentem in manu septem stellas de quibus efficere quilibet tibi licet, & manum constringendo illas coadunare. Praeclarum quid effecit Deus in mysteriis uerisibilis Incarnationis? duo ita distans coniungentes, gloriam & peccatum, mortem & vitam, diuitias & pau- pertatem. Porro tandem, sicut hoc coniungere stellas; quia omnia hac continent boni ratio- nem, ut declarat Diversus Thomas. Quamuis humanitas, paupertas, peccatum, & ipsa mors sit quid in Deo alienum, non tamen Deum ex- tetio dedecet, inquit Diversus Thomas, quia bona potest esse humanitas, bona paupertas, bona mors, & instrumentum, quo operari Dei mani- bus, divina potest eius bonitas & omnipotentia operari cum illo, non inferiores finis ordine ad gratiam influentias, quam cum stellis in ordi- ne naturæ. Porro altera conexio, summa bo- nitiatis cum summa malitia, cœlestis sapientia cum sapientia ignorancia, supremæ iniustitia cum supra- iustitia à quo facienda creditur? quis illam efficit? Diversus Ioannes hoc agit in E- uangelio. Duo nobis proponit concilia, & in ambo us idem concluditur decretum: quia in uno mandatus executioni, quod determinatur in altero & nihilominus secundum quod ex uno procedit, summa spirat iniustitiam, igno- riam, malitiam, ruinam. Secundum vero quod ab altero procedit, summa laudatur esse iustitia, sapientia, bonitas, & salutio. Hanc viunionem perpendamus, & inueniemus, quam iuste possi- mus nos admirari tantam ignorantiam, tantam-

que malitiam & tam horrendam diris deuouete productionem ab hoc uno intentiam: & etiam habcamus quod nos rapiat in summan admirationem, eminentem nempe perspere sapientiam & adorandam illam infinitam beatitudinem, quo debitas pro tam ineffabili beneficio ac misericordia reddamus gratiarum actiones quam decreuit illud cœlestis concilium.

§.2. Collegerunt ergo Pontifices & Pha- risæi &c. Pesima nequitia, qua porat in-ueniri, fuit illa, in quam illi delapsi sunt, dum concilium conuocant, quo Deum inter- ficiant.

S Equamur Euangelistam: etenim primo consilium attendit Hierosolymis celebra- tum, illudque ita subtiliter expendit, vt ostenda impletum illud, quod Angelus Danieli dixit, quod scilicet malitia & peccatum consum- matur, atque ad summum ascenderet nequitia verticem. Collegerunt ergo Pontifices & Pharisæi concilium contra Iesum. Adverbium illud, Ergo, nota est conclusionis: q. d. in conclusione ne- quitiam & peccatorum culmine. Verum est quod multa contra Christi personam peccata commiserint etenim illi detraherunt. Culmi- nati sunt, capere volente, lapidibus obire co- natii sunt: porro nunc ad ultimum peruenierunt, quod non dabatur veteris: collegerunt enim concilium in eius vita detrimentum. Quenam Malta fere non obculerunt Divo Iohanni hæc scriben- hic D. t, eonanique dicere, quenam hæc fuerit su- prema perueritas? Non dubito, quia illi occur- rerit illud spiritus sancti. Qui operatur odium Ioanni. fraudulenter, reuelabitur malitia eius in concilio. Prou. 26. Quando quis malum alteri machinatur nec per se solum hoc presumit atteneri, nec omnino mentis aperite propositum, si concilio intexit cum alijs eiusdem farræ hominibus, ex alio- rum societate vites afflumens & audaciam, hoc eorum fulcro animosus venenum effundit: non audeant ex integro flagriones illi lepros declarare Christo inimicos etenim & ipsum & populum verebantur: vide mille fictionibus & vulnibus fraudibus circuibant: nunc autem in concilio conuenientes, & omnes eiusdem cum hat intentionis, viis alterum excitat, ani- mum ingredit & cordis sui venenum aperit absconditum. Ceterum quid aliud multo fabli- minus?

G g g g g t

II. minus illi opinor occuruisse, scilicet illud Davidi iudici die quodam spiritu propheticus conspectum David inimicos Dei fastu superbos, & per admirationis veris distinctos cogitationibus: unde ad Deum David. recurrit: heu Domine mihi, qui fieri potest ut subiectas: quomodo sic iudeis manibus trahitis? Ne facias, neque compescaris Deus. Eia Domini mihi, nihil ultra hic expectandum, iam nulla datur patientia qua tanta perferat & diffimulet, quanta contra te cui moliantur inimici & iam ad ultimum pergenit impudentia fastigium. Quid agnit Rex Sanctissime? Super populum tuum malignauerunt concilium, & cogitaverunt aduersus Santos tuos dixerunt: venisti & disperdas eos de gente, & non memoretur nomen Israhel ultra. Heu Domine mihi, vnaeimes confundarunt omnes: & Santos tuos de terra tollece decreverunt. O David an hoc tibi videtur malum esse omnium maximum? à vero abetras: aliquid enim superest, idque peius infinitus: aliam videt abyssum malitiae Diuus Iohannes multò absque comparatione profundiorem. An tantum tibi videatur esse crimini contra Dei ministros eosque Santos cogere concilium, atque de auctoritate illis vita determinare? quantum faret illud, si contra ipsum Deum concilium indiceretur? contra istorum Dominum Sanctorum? illud factum considera in Hierusalem: Collegebant Pontifices & Pharisei concilium contra Iesum. Itaque nunc ad usque ultimum ascendit peccati malitia. Plura committi possunt in ciuitate in Regem crimina: illius contumacie mandata, leges praevaricari, eius dignitati detrahere, ministros aferari, Regisque vicarios occidere. Porro quando iam eo vique res detinueret, ut concilium cogere directe contra Regem, quo vitam illi auferrent: regno priuarent & imperio: hic dicendum est: non plus ultra Grauius commisere in Deum sceleris Iudei: etenim eius legem transgressi sunt, & mandata praevaricati: Dereliquerunt Dominum blasphemaverunt sanctum Israhel, ab alienis sunt retrofusis Isaias. Adhuc grauiora possunt committere. Quænam? illud quod David ait: seruos illius persequi eiusque ministros occidere; iam hoc videtur esse summum omnium. Olim teste Spiritu sancto: graniter Deus in populum suum omnino toleranda eius criminis commouebatur: adorabant enim idola, prophan erant & inhonesti innumereis scatabant virtus vita vicebant. Gentilium: Prævaricati sunt inique iuxta universam abominationem gentium: malo huic occurrere vo-

luit Deus, suos illi ministros mittens & prophetas: populus autem in eos pertinax inurrexit. Loquitur Deus: hucce tandem peccavere? nihil ultra expectandum: Mittelas Dominus Dei 2. Par. 36. Patrum suorum ad illos per manum nuntiorum suorum, &c. eo quod parcer populo & habitaculo suo: At illi subannabant nuntios Dei, & parci penderant sermones eius, illud bantq. Prophets donec ascenderet favor Domini in populum eius, & esset nulla curatio.

O Domine, enorme est hoc peccatum, verumtamen adit supremum: Collegebant concilium contra Iesum. Contra ipsum Deum ut talis ex operibus suis cognitum atque in eodem ipso concilio exacte examinatis: ita nunc: Confusam est prævaricatio. At Salomon in lib. Sapientia declarans, in quam profundam labantur homines abyssum, quando plenam illis Deus ager di permitto libertatem, inclemque suam subtrahit diuinam: etenim vi Deos venerantur spiritus, lapides, lacertos, &c. postquam autem de profunda hac ergo abominationum abysso, cuncti mali affligunt rationem: Vnde antea sunt Sap. 13. 1. omnes homines, in quibus non subsistit scientia Dei, & de his quæ wident bona, non possebunt intelligere eum, qui est, neque operibus attendentes agnoverunt quis est artifex: sed an ignem, an spiritum, & an solem, aut lunam rectores orbis terrarum, Deos putantur, Adverbium illud, Autem in Graeco causale est: Enim, scire desideras unde tanta procedat abomination? ex eo quid vana sunt hominum iudicia: si Deus eos nequiam illuminet quilibet exurgere vento confessum raptinatur, atque in tantam labentur amictum, velut vana foliorum congeries, qua quaqueversum circumagit, nec scis quo, vel quomodo rapiat. Vnam nos Deus illuminet: hanc illis Deus lucem absit in scelerum ponam, quibus diuinam eius offendenter iniustatem: cum enim illis admiranda sua monstrasset opera: Cascos illos, stellas, aquas, terras ares, pisces, ornatos suos in illa deflectere contemplerunt: proinde, cum ita sit, quod ex illis cum agnoscere poterint nebulos illius non agnoverunt, sed ex spreta, Deo creaverunt sibi, & coluerunt sibi, ignoramus, aetem, quibus Deo debitus honorum cultumque detulerunt. O nequitiam excedandam!

Et aliam tibi monstrabo longè aquorem: si namque illi oculos suos in Dei opera reflexissent, eaque discussissent, illum ex illis: den præclaris cognovissent: etenim hinc liquidum consta-

III.
**Summa
nequitia
Iudeorum.**

IV.
**Gentili-
error cit-
ca idola.**

V.
**autem in
Graeco
causa-
le est:
Enim,
scire desideras
unde tanta
procedat
abomina-
tion?**

VI.
**ex eo quid
vana sunt
hominum
iudicia:
si Deus
eos nequa-
iam illuminet
quilibet
exurgere
vento
confessum
raptinatur,
atque in
tantam
labentur
amictum,
velut
vana
foliorum
congeries,
qua
quaque-
versum
circumagit,
nec
scis
quo,
vel
quomodo
rapiat.
Vnam
nos
Deus
illuminet:
hanc
illis
Deus
lucem
absit
in
scelerum
ponam,
quibus
diuinam
eius
offenderent
iniustatem:
cum
enim
illis
admiranda
sua
monstra-
set
opera:
Cas-
cos
illos,
stel-
las,
aque-
s, ter-
ras
a-
res,
pi-
ces,
or-
natos
suos
in
illa
deflec-
tere
com-
tem-
plerunt:
proinde,
cum
ita
sit,
quod
ex
illis
cum
agnos-
cere
poter-
int
nebu-
los
illius
non
agnov-
erunt,
sed
ex
spreta,
Deo
crea-
verunt
sibi,
&
colue-
rent
sibi,
igno-
rus
amus,
aetem,
quibus
Deo
debitus
honori-
um
cul-
tum
que-
detule-
runt.
O
ne-
quiam
ex-
cedan-
dam!**

VII.
**Et aliam
tibi
monstra-
bo
longe
aquo-
rem:
si namque
illi
oculos
suis
in
Dei
opera
reflexi-
sent,
eaque
discus-
sent,
illum
ex
illis:
den-
præ-
claris
cognovi-
scent:
etenim
hinc
liquidum
consta-**

V.
Huic
prefertur
Iudeoū
peruersi-
tas.

Rom. 1.21
3.P. 9.47.
ar. 5.54.1

constat Deum operum horum esse conditorem: si tamen postquam eum agnouissent, in unum conuenirent illi bellum illaturi: vitamque ablaturi, nemo negat futuram hanc nequitiam supremam & longe sceleratiorē. Hæc est illa Pharisæorum nefanda peruersitas, sua Christus Dominus eis ostendit opera, illa vident, illa discutunt, illa cognoscunt atque ex aliis cum Melchiam esse, immo verū Dei Filium in se gunt; præhabita rāmen hac cognitione confirant in eum, & coacto concilio necem illi machinantur. An quid simile potest huic comparari? expendit Diuus Paulus Philosophorum nequitiam, ob quam meritò Deos illos & sicut ad intercessionem deleret, ac permittejet in tam immensam coruere abyssum qualē ipse Paulus representat. In quo precor, Hæc tanta eorum iniquitas, ut eo quod illis sua Deum opera manifestaret in mundo visibiliā: illi verò Deum ex illis agnoscentes, non pro debito coluerunt, non glorificarent, sed suarum cogitationum vanitatis seruerunt, & quolibet rapta turbine ad spissitum, lapidum, sepen tim & daturum lapi sum adoracionem. Quia tamen Deum cognoscunt non sicut Deum glorificauerunt, aut gratias egnerunt, sed evanescunt in cogitationibus suis Deum ex opib[us] suis cognoverunt: iniuiti sunt enim cœlum cum suis motibus, solem hunc sua luce splendidum, stellas suis alpes & ibus admirandas, terram suis fructibus fecundam, agnum tamen minime coluerunt: qua de causa Deus illos in reprobum senium tradidit perititos.

Quid ageret si Deum agnoscentes in illum conspirarent, quo contumelij afficerent & socii traderent ignominiae, & de facto traherent eumque oculiderent, tale numquā propositum, aut cogitatio illis venit in mentem, sed nec homini quo munus non nulli nequitio[n]es. De hoc crimine rei conuincuntur Pharisæi: cum enim Deus venisset in mundum, atque per opera sua, & miracula se manifestasset & quidem talia, ut ipsi spectatores ita obstupescerent, ut faceti cogentur. *Hie homo multa signa facit*, cumque clare cognitum, nedium non honoraret, non reperire, non glorificaretur, ut Deum & Melchiam: sed insuper eo momento quo de hoc ipso agere flauerunt: concilium convocant contra ipsum, quo ritam illi aliamant & ipsum decreto mandant executioni; sicut agricola (dicunt Diu. Chrysostomus Diu. Hieronymus. Et Be- da quos prefecit Diu. Thomas) qui verè cognouerunt Filium Patris familias & dixerunt;

Hic est heres: aque in ipso momento deliberauit eiusque necem determinant. Hæc est, ita hæc est suprema malitia, quæ altius ascende[n]te non potest, nec esse sequitur, quām cogito concilium contra Filium Dei cognitum & manifestatum, atque in eum iniustam mortis ferre sententiam.

Opinatur D. Augustinus, à David miseros illos, *In ps. 52.* eorumque describit concilium: *Dixit insipiens in psal. 52.1. corde suo, non est Deus. Stulti & omnis impotens sapientia: hoc eorum fuit decretum, ut cum pro Deo non reciperent. Orum est hoc decretum VI.* ex nimia qua cor eorum implebat iniquitas: *Iudeoū Corrupti sunt & abominabiles facti sunt in studijs timor suis omnes declinaverunt simul inuitiles facti sunt; p[ro]posti ibi trepidauerunt timore ubi non erat timor. Hæc rus, est peccatorum amētia: cum enim timere debent, ne Deum perderent: non hoc veriti sunt, & cum iacturam timere non deberent tempore, hæc est quā tantopere reformatid. Heu quanta mens in insipientia: *Ubi quis Christo dixerunt: non est Deus; ibi timere, ubi non est timor; In ps. 52. dixerunt enim: si dominus eum sic veniat. Ro. Tom. 8. manu & tolle a locum nostrum, & regnum O filii tuta & imprudenter dicens in corde suo, non est Deus, timuisti perdere terram & perdideris eadem; timuisti ne venire Romani & tollerem eis locum; & gentes: numquid tibi tollerat Deum? quid ergo istas nisi ut fastigia tua tenere voluisti? & iuste[m] male amissi & perdidi, & enim & locum & genitatem Christum occidendo, & perdidi locum & gentem & Christum. Prosequitur D. Aug. It probans qualiter multorum hoc sit incommodum, quod timeant iudicium quod timere non debent, & non timeant quod illi est timendum: sic Pharisei cogit: verentur enim loci lui & gentis incurte racturam: non enim soberat ratio hanc timendi iacturam: & hoc ipsum perdere, & Christum perdere non formidant illum occidentes: hoc enim est, quod super omnia ipsi timere debuissent.**

§. 3. Collegunt concilium, &c. In hoc concilio tota creatura invenit malitia, nedium hominum, sed etiam demonum omnium: ibidem enim afferuntur.

P Ecceatum est hoc, cui non sufficit, h[ab]et tota cons[ervatio]re hominum nequitia, non solum ut illud mandet executioni, sed nec quidem imaginetur, sed exclusum fuit, ad hoc G g g g g; com-